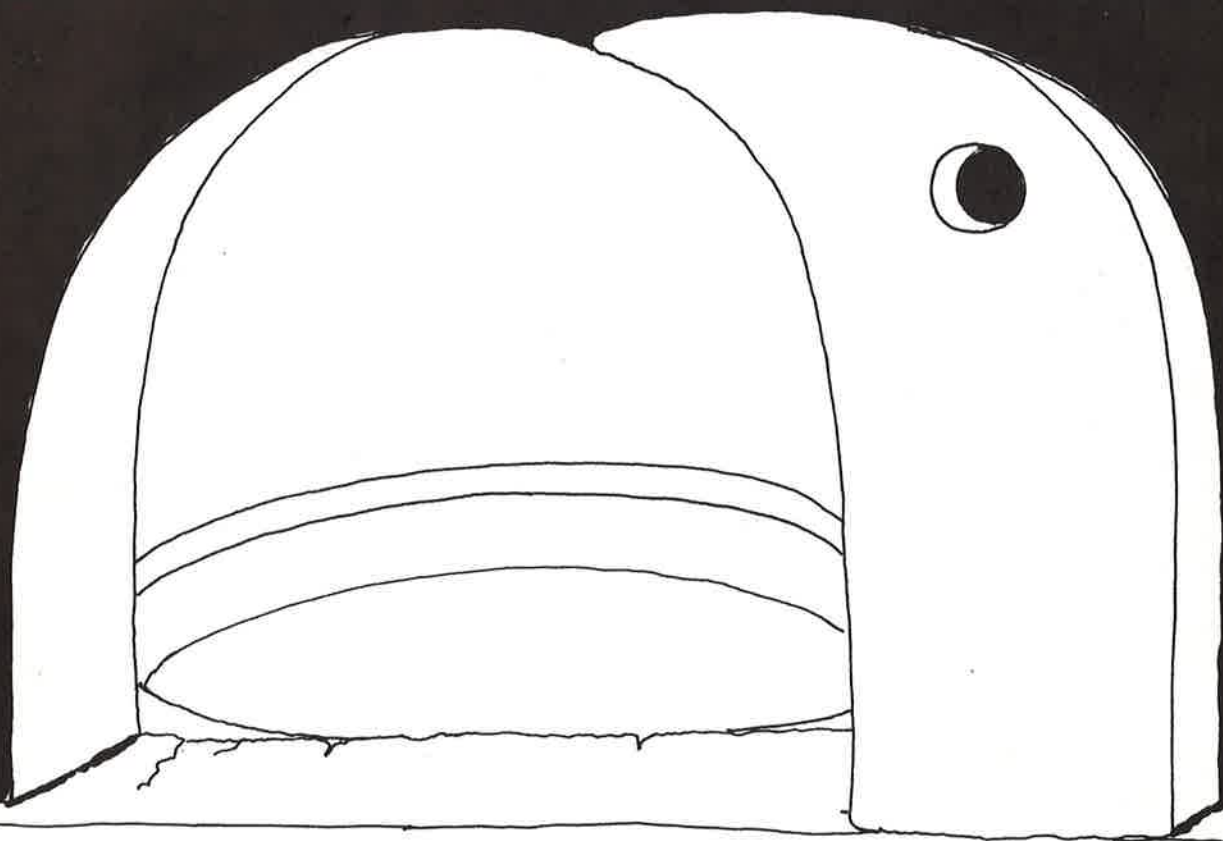

MÄNGEN

NR 178

LÄTT BLANDAT FRÅN BRUKEN KOSTA · BODA · ÅFORS · JOHANSFORS · SKRUV · MÅLERÅS

DREFS.

FRAMFÖR RUNDUGNEN
I JOHANSFORS

BELÖNADE

Helt prosaiskt meddelade personalavdelningen på Kosta Boda genom långa listor att en massa medarbetare i företaget arbetat oavbrutet i minst 30 år. Enligt listorna har de tilldelats minnesgåvor. Därtill bifogades några fotografier med stora grupper människor på.

Men, nå, nå, så enkelt går det inte att avspisa en sån händelse, tycker Mängenredaktionen. Så vi vill lägga till att innan gåvorna delades ut satt alla trogna arbetare ner vid dukade bord, åt och hade det fint tillsammans. Det var tal förstås, förutom gåvorna då. För alla trogna i Kosta hölls festen där, medan de övriga samsades på Boda Vårdshus.

Låt oss så till sist, innan vi publicerar namnen på de hedrade, utbringa ett stort GRATULERAR.

BODA, ÅFORS, JOHANSFORS
i alfabetisk ordning

Algotsson, Bengt
Almqvist, Greta
Almqvist, Tage
Andersson, Arne
Andersson, Billy
Andersson, Gull-Britt
Andersson, Gösta
Andersson, Gösta
Andersson, Olle
Aronsson, Gert
Aronsson, Gilbert
Aronsson, Göte
Augustsson, Ivar
Axelsson, Rune
Blom, Nils
Englund, Henry
Erlandsson, Fred
Fransson, Harald
Fransson, Ove
Franzén, Börje
Gröön, Ingvar
Gunnarsson, Sture
Gustafsson, Sven
Gustavsson, Didrik
Haugen, Olav
Hultberg, Bo
Hultberg, Tage

Johansson, Erik
Johansson, Nils-Erik
Johansson, Yngve
Jonsson, Ingvar
Karlsson, Gösta
Karlsson, Olle
Karlsson, Sören
Karlström, Alfons
Kristiansson, Kennerth
Langevi, Bertil
Langevi, Egon
Muller, Inez
Muller, Karl
Nyström, Hans
Nyström, Verner
Ottosson, Arne
Palmkvist, Sören
Pettersson, Bore
Pettersson, Karl
Rapp, Sigurd
Sandberg, Agda
Sandberg, Rune
Sander, Vera
Svensson, Hjalmar
Svensson, Ingvar
Winsth, Gösta
Flå, Hartvig
Johansson, Ove
Pettersson, Roald
Rosén, Erik

OMSLAGSBILDEN

Rolf Sinnemark heter upphovsmannen till omslagsbilden i detta nummer. Han är, som väl alla vet, formgivare på Kosta Boda, knuten till Boda Glasbruk. Rolf arbetar också en del på Johansfors Glasbruk, varifrån han hämtat motivet till omslagsbilden.

Mängredaktionen, som inte är så kunnig om glas, verktyg och metoder som man kunde önska, tog hjälp av Biblioteket i Nybro för att få hjälp med att reda ut vad en *drefs* är.

Först ringde redaktionen till Glasskolan, som tipsade om rätt litteratur: »Fakta om glas», Carl F. Hermelin, Glasforskningsinstitutet, Växjö, 1966.

DREFS, TY. Drebbes

Den med ett antal urtag för blåspipan/punteln försedda pyramidformade gjutjärnsställning, i vilken pipan/punteln roteras vid invärmning. Drefsen står på formblecket.

Så står det alltså i Carl F. Hermelins bok. Om någon av läsarna vet mera om drefsar så berätta gärna i brev eller muntligen för någon i Mängen-redaktionen.

M Ä N G E N

Kosta Boda AB, 360 52 KOSTA

REDAKTIONEN

Redaktör Ove Alström

Redaktionskommitten

Eivor Arvidsson

Bernt Axelsson

Hans Israelsson

Pat Johansson

Gunilla Persson

Tommy Ragnarsson

Ansvarig utgivare

Erik Rosén

MÄNGEN ISSN 0345-8261

På de två bilderna på den här sidan syns alla dom som festade i Boda. De 57 människorna rymdes inte på en bild.

KOSTA: HYTTBYGGET

Sedan förra Mängden har det varit en mycket hektisk period i och omkring Nya Hyttan. Arbete med intrimning av anläggningen har pågått och pågår. Installation av ventilation och igångkörning av denna har utförts. Nya invärmningsugnar har installerats mm mm.

Vannan

Cirka en månad försenat, den 20 oktober, började vi tappa glas ur vannan. Viss provtappning har gjorts tidigare, men den franska anfangsmaskinen användes nu i samband med glastappningen. Vanna och feeder med tillhörande reglerutrustning har fungerat tillfredsställande, men det tar givetvis tid för driftspersonalen att lära känna den nya utrustningen.

Glaset

Glädjande nog visade sig glaskvaliteten redan från första stund vara över all förväntan bra. Färgen på glaset var inte riktigt bra de första dagarna men ändrade sig snabbt. Vi hoppas nu att detta positiva förhållande skall kvarstå. För närvarande körs icke vannan med full kapacitet, men prov med full kapacitet har gjorts under vissa perioder.

Hyttutrustningen

Här utmärker sig framför allt de nya invärmningsugnarna, vilka går nästan ljudlöst. De förbrukar dessutom mindre energi än de gamla. Funktionen är bra. Även övrig utrustning tycks fungera som tänkt. Givetvis kommer successivt fram nya ideer som vi försöker ta till vara.

Kyl- och glaskammarutrustning

Kylrör och kylugnar har ställt till en del inkörningsproblem för leverantören men fungerar nu tillfredsställande. Glaskammarutrustningen är nu på plats och tas successivt i drift.

Personalutrymmena

Dessa är nu klara och ser mycket bra ut. Vi hoppas att personalen skall trivas med dessa anordningar och även utnyttja dem. Förutom duschar och tvättmöjligheter finns separat bastu för både män och kvinnor.

I matsalen finns spis och diskmöjligheter och här kommer att serveras mat för den skiftgående personalen.

Anfångnings- och gjutmaskiner

Dessa maskiner har nu varit i drift en tid och har fungerat hyggligt. Man får givetvis räkna med störningar under en inkörningsperiod och de fel som uppstått har successivt åtgärdats och maskinerna går mer och mer störningsfritt. Den franska anfångningsmaskinen kommer vi att dels automatisera ytterligare och dels modifiera för betydligt större former.

Under tiden vi kör produktionen kommer vi säkert att finna tillämpningsmetoder, både för maskiner och övrig utrustning, som kräver förändringar. Nya maskiner kommer med all säkerhet att projekteras och tagas fram. Vi hoppas att alla som arbetar i Nya hyttan skall komma med förslag till förbättringar.

Inkörning och produktion

Inkörningen har nu pågått en tid och vi överför successivt mer personal till Nya hyttan så att vi under andra halvan av januari 1978 räknar med att ha alla skiftlag på plats. Det gäller för oss samtliga att så snart som möjligt få upp kapaciteten på anläggningen. De fasta kostnaderna är mycket höga och dessa kostnader har vi, antingen vi producerar eller icke.

Den personal, som hittills arbetat i Nya hyttan, har gjort en utmärkt prestation och många gånger under besvärliga förhållanden.

Stig Rasmusson

KOSTA

i alfabetisk ordning

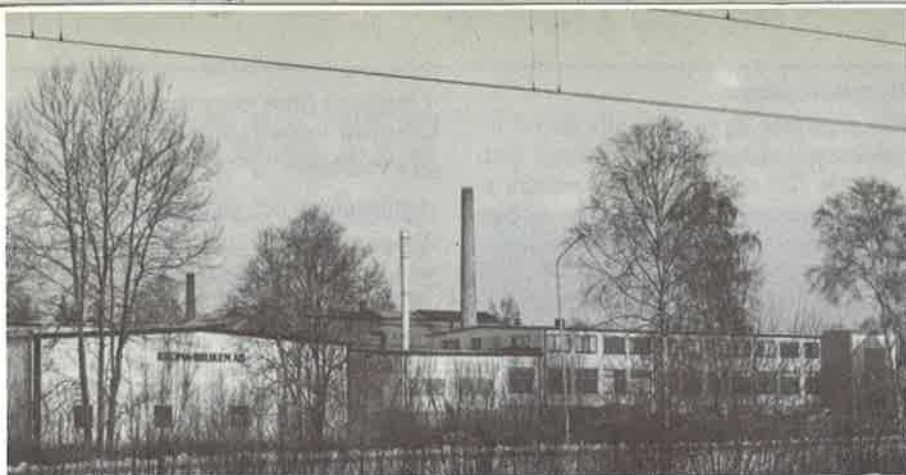
Abrahamsson, Bertil
Abrahamsson, Åke
Andersson, Olle
Arvidsson, Allan
Arvidsson, Bertil
Axelsson, Lennart
Blom, Arne
Blomgren, Gunnar
Carlsson, Sture
Claesson, Rune
Eriksson, Bengt-Erik
Ernstsson, Enar
Fagerlund, Dick
Fjällén, Stig
Friberg, Bertil
Hammarstedt, Magnus
Hammerby, Thore
Heintze, Bengt
Högländer, Karl-Gustav
Isaksson, Birgit
Isaksson, Elis
Isaksson, Levi
Israelsson, Erling
Jacobsson, Hugo
Johansson, Ester

Johansson, Harry
Karlsson, Gösta
Kjellander, Erik
Knutsson, Alve
Lindqvist, Yngve
Magnusson, Erik
Merbom, Sören
Nilsson, Rolf
Ohlsson, Gösta
Olsson, Ralph

Olsson, Ylva
Pettersson, Bengt
Pettersson, Sven
Robért, Sten
Strand, Gösta
Strand, Karl-Axel
Strand, Sven-Erik
Theander, Harald
Thorvaldsson, Ragnar
Muller, Erich

I Kosta var det jobbigt för fotografen och de 45 hedrade medarbetarna, då bilden togs. Alls syns inte bra. Så här blev det dock.

SKRUVS GLASBRUK

Glasbruket har funnits sedan 1897. Ernst Karlsson, nuvarande produktionschefens far, övertog aktiemajoriteten 1943 och drev glasbruket som familjeföretag till 1975, då man bildade Kronabruken AB i fusion med Gullaskruv, Björkshult, Åseda och Målerås.

Konkurs

En gång tidigare, 1908, har bruket gjort konkurs. Då drog man med sej IFÖ-verken. Konkursen berodde på att man utexperimenterade rundugnen då. En dansk uppfinnare, Hermansson, tillsammans med IFÖ-verken utarmade de båda företagen i försöken att konstruera en fungerande rundugn.

Just som man löst problemen kom konkurserna.

Rundugnen är alltså utexperimenterad på Skruv och har funnits alltsedan dess.

Brand

Skrups Glasbruk brann ner 1946. Kvar blev bara en trälänga som innehöll det gamla sliperiet.

Man byggde nytt. Lokaler och utrustning är alltså ganska bra. Det finns två hyttor i Skruv. Den äldsta byggdes efter branden 1946 och den nya 1964.

En byggnad för att hysa kontor och ett nytt sliperi byggdes 1957. Mångkammaren, som är ren och vacker som en kyrka, tillkom 1968. Slutligen byggde man ett nytt centrallager 1975, av samma modell som Kostas.

En slipautomat för i första hand skärslipning av servisglas installerades 1968. En modern syrapolering tillkom också samma år. Den är av samma modell som Kostas men manuellt betjänad och tillkom alltså före denna.

Glas i två hyttor

I den gamla hyttan finns en rundugn med 6 deglar samt i den nya 2 st 2-degelsugnar (4 finns). Dom är igång nu. 5 verkstäder arbetar i hyttorna. Man smälter både hel- och halvkristall och gör glas med alla sorters metoder. Man blåser hushållsglas och gör styckebitar i kristall. Tillverkar serviser, bland annat slipat, i både hel- och halvkristall. Man centrifugerar, pressar, gjuter och »plättbakar» glas också. Hjulen snurrar alltså igen i Skruv. I samband med konkursen

blev det stopp på all framtidsinriktad verksamhet, formgivningen t.ex. När det så blev klart med samgåendet blev det bråttom att få fram nyheter till kollektionen. Mot alla odds finns några nyheter med i försäljarnas kollektioner nu.

Formgivare

Till Skruvs Glasbruk är tre konstnärer knutna som formgivare. Bengt Edenfalk, Kjell Blomberg och Gunnar Larsson.

Antalet anställda är i dag 67 på kollektivsidan, varav 15 är kvinnor samt 8 tjänstemän, varav 3 kvinnor. Vid samgåendet efter konkursen minskades kollektivanställda med 5 (i praktiken ej återanställda) men hela 60% av tjänstemännen försvann.

Omsättningen för Royal Kona ligger i år på omkring 15 miljoner, varav 35-40 procent beräknas gå på export.

Investeringar

Nu väntar ett investeringsprogram på att bli förverkligat. För 1978 finns 366.000 kronor för bl.a. en ny rundugn och utbyggnad av glaskammaren också. Personalutrymmen, ljudisolering och kylskåp finns också med på listan över investeringsobjekt.

Brukets roll

Skrup och Målerås Glasbruks roll i koncernen blir att skapa en Royal Kona linje och att bredda Kosta Bodas distributionsvägar. En annan uppgift kan bli att tillverka specialartiklar t.ex., säger Kosta Bodas VD Erik Rosén i en kommentar till samgåendet.

Ove Alström

SKRUF

Som namn eller namnkombinationer finns Skruf i ett femtiotal kombinationer.

Namnet kan troligen härledas från tyskan, stavat med f, och betyder då masugn, berättar Hans Karlsson. Det är känt att man hämtade upp och bearbetade myrmalm i trakten. Också på andra platser i Småland fanns järnbruk som föregångare till glasbruket.

Hans Karlsson berättade ett par historier för Mängens.

Det var på den tiden man gjorde drivna pinnar (snapsglas alltså). Bland annat gjorde man »danska pinnar», som var små snapsglas som skulle rymma ett visst antal centilitrar. Det var ett svårt arbete att forma alla likadana. Det var mästaren som med sin yrkeskunskap justerade glasen till rätt mått.

Mästaren Ludvig Olson, värmlänning, satt i hyttan och försökte göra likadana danska pinnar i skenet från ugnen eller den medhavda oljelampan, då disponent Celerander kom in med en »knippa pinnar» mellan fingrarna. Celerander, som ofta talade åt ett håll och tittade åt ett annat, var inte särskilt populär.

— Olson, vad är det här för nåt?

— Ja, det är väl pinnar, sa Olson, med sin tunna röst på värmländska.

— Olson borde skaffa glasögon, tyckte Celerander.

— Jo, om disponenten kunde skaffa mej ett par som man ser i mörker med, vore det bra . . .

Celerander fick brått ut ur hyttan.

En kväll, då Celerander satt på kontoret och arbetade, kom Olson in, snurrade mössan i handen och väntade.

— Va är det nu då, sa Celerander barskt.

— Jo, se je unnrer om vi kunne få lite reducering på våra ackord?

— Va sa han, frågade Celerander.

Olson tog om.

Jaha, sa Celerander, det går an.

Nästa morgon, då de flesta mästarna stod runt ugnen och värmdes sej, tog Olson till orda:

— Ni säger alla att Celerander är jävlig.

Han är inte alls jävlig.

Fackbasen Linus, välkänd i glasvärlden, på redig småländska:

— Va ä det nu dau?

Olson berättade att han »vatt och begärt reducering på våra priser».

— Sa du reducering din jävel, dundrade Linus.

— Ja, det sa jag, och det lovade han också . . .

Hans Karlsson

40 år, produktionschef sedan 1961

Hans är glasbruksbarn på riktigt. Pappa Ernst övertog aktiemajoriteten i Skruv år 1943. Det är alltså en riktig veteran som var Mängens ciceron genom Skruvs Glasbruks historia och nutid.

Röster från Skruv...

SKRUV

Samhället har 800 invånare och ingår i landets minsta kommun, Lessebo, med 8.000 invånare.

Per sysselsatt invånare är dock inte Lessebo minst, tvärtom ligger man i topp, räknat på detta sätt.

Samhället Skruv mår inte bra just nu. Banco Bryggeri har gjort konkurs. Ersättningsindustrier finns inte.

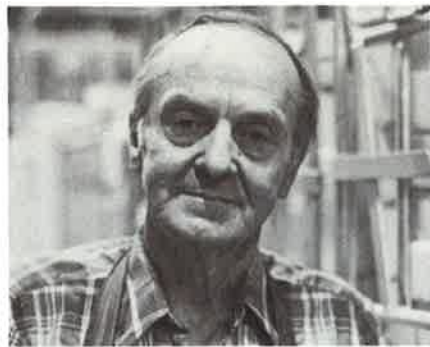
Elsa Pettersson, 35 år, värmare. Arbetat 9 år på bruket. Elsa, som bor i Skruv, tror inte alls att samgåendet räddar jobben. Framtiden är ännu osäker. Det finns för många bruk. Någon trygghet känner hon inte alltså. Hon tycker det är svårt att finna någon lösning på branschens problem. »Vi får följa med strömmen och se», slutar hon.

Göran Book, 33 år, formmakare sedan 1958. Dessförinnan var han glasarbetare-uppblåsare.

För hans del innebar samgåendet inga ändrade förhållanden, men om det verkligen räddar jobben tycker han, är svårt att säga. I stället för trygghet känner han mest osäkerhet.

Att bidra med någon lösning på glasbranschens problem avböjer han, vem kan det?

Allan Johansson, 54 år, packare, började på Skruv för 3 år sedan. Innan Allan kom till glasbruket var han på bryggeriet i 6 år och dessförinnan ändå var han bagare i 25 år.

För hans del innebar samgåendet inga förändringar, men många fick ju gå, säger han.

Allan som läst »Glasbruksutredningen», som kom för tre år sedan, vet att i branschen skall många jobb försvinna. Så för hans del tror han inte att samgåendet skall lösa problemen i Skruv. Han säger: Vi kan inte konkurrera med vårt nuvarande sortiment. Framtiden finns i konstglastillverkning, enligt utredningen. Allans fru jobbar på Banco Bryggeri och där finns just inte mycket trygghet heller nu — men hoppet lämnar oss sist.

Någon patentlösning på branschens problem finns inte, tycker han — så ljus är det verkligen inte.

Sigfrid Book, 64, kom till bruket som 14-åring och har jobbat 50 år på Skruv. Sedan 1929 som slipare efter ett par år som hyttpojke. Om samgåendet räddar jobben för framtiden vill inte Sigfrid uttala sej. Han skall sluta sitt arbete i april, är uppsagd därför att man inte skall ha annat slipat glas än maskinslipat i framtiden. Så för hans del kom samgåendet att innebära slutet på hans långa tid som glasslipare.

Hur man skall lösa framtidsproblemen kan han inte sia om, men det blir troligen nödvändigt att lägga ner flera bruk och minska antalet glasarbetare.

Karl-Erik Ottosson, 43 år, inbärare och ben- och fotanfångare sedan 1972, jobbade på bryggeriet i 15 år dessförinnan och också på glasbruket i flera omgångar.

För hans del blev det inga förändringar vid samgåendet. Men många i Skruv blev hårt utsatta. Någon trygghet känner han inte, snarare pessimismen än optimismen. —»Vi tror alla att det läggs ner. I Lessebo kommun finns 6 glasbruk, 1 har just lagt ner. Det är för många. Se bara hur det är: konkurserna har ökat med 30%. Den gamla regeringen måste tillbaka innan allt brakar ihop. Vi är utskämda överallt nu. Inom 10 år tror jag det bara finns 2 bruk kvar — Kosta och Orrefors. Men hoppas på bättre tider gör man ändå. Jag har 3 hemmavarande barn och hustru som just nu jobbar på ett vikariat i åldringsvården.»

Fabriks klubb 17, avdelning 2 i Växjö, heter fackföreningen för de kollektivanställda i Skruvs Glasbruk.

Klubben leds av sin ordförande sedan 1 år, **Håkan Johansson**. Han berättade att vid samgåendet »krigade vi litet» för att komma överens om återanställningen av de uppsagda. (Formellt blev alla uppsagda vid konkursen). Hade vi fått vår vilja igenom hade så klart alla blivit återanställda, men nu blev det 5 st som fick gå. Vi tillämpade reglerna i lagen om anställningsskydd.

Vikarier

En del av de anställda är långtidssjuka eller gör värnplikten och för dem finns 7 vikarier. När någon kommer tillbaka till sin ordinarie anställning måste vikarien gå. Ännu har ingen behövt gå. Dock arbetar 1 vikarie 5 1/2 timme för tillfället, då en ordinarie har kommit tillbaka i halvtidstjänst. Håkan Johansson tror att det blir heltid igen för honom snart, då det är mycket jobb nu.

En framtida rationalisering av glaskammaren kan förmodligen åter ändra på detta.

I Skruv lever man för tillfället i en onormal situation. Inkörningstiden i koncernen måste få passera. Sedan önskar sej facket mera information. Produktionen i framtiden är ännu ett stort frågetecken.

ERLING KARLSTRÖM

Som vi alla vet kommer ERLING KARLSTRÖM att ingå i Kosta Boda som Vice VD från första april, för att bli VD vid årsskiftet 1978/79.

Mången vill gärna presentera Erik Roséns blivande efterträdare för sina läsare, men har inte lyckats arrangera en träff för en intervju.

I stället har redaktionen ställt samman några frågor, som per brev blivit besvarade av Erling Karlström.

Fråga: Vill Du presentera Dej själv. Bakgrund, utbildning, anställningar, familj, fritidsintressen mm.?

Svar: Jag är född i Vellinge söder om Malmö den 16 maj 1937. Min far var Konsumföreståndare där. Jag gick första året i småskolan i Vellinge, innan familjen flyttade till Malmö 1945. Så egentligen kan man väl säga att jag är Malmöbo.

Efter studentexamen vid gossläroverket i Malmö 1956 gjorde jag min värnplikt och efter kadettskola blev jag reservofficer i Luftvärnet.

Hösten 1958 började jag så vid Handels-högskolan i Göteborg och blev civilekonom 1961.

1961-62 arbetade jag sen i Malmö på CEMBUREAU, en internationell samarbetsorganisation inom den västeuropeiska cementindustrin.

Mitt gamla intresse för detaljhandeln, som jag jobbat i praktiskt taget varje lov, gjorde att jag 1962 flyttade till Stockholm och började på NK. Först arbetade jag på organisationsavdelningen och sysslade med administrativa rutiner av olika slag. Från 1964 ingick jag i varuhusledningen för NK-Hamngatan.

1968 slutade jag på NK för att bli ekonomidirektör på ICA-Restauranger AB.

1970 återvände jag till NK som chef för NK i Malmö.

1973 flyttade jag till Stockholm på nytt för att bli inköpsdirektör för NK-varuhuset. Denna befattning har jag sedan haft tills jag nu bestämt mej för att flytta till Småland och Kosta Boda.

Vad gäller min familj så gifte jag mig med KARIN 1960 medan jag ännu gick på Handelshögskolan. Karin är också malmöflicka. Vi har tre barn, HÅKAN 16 år, JOHAN snart 13 år och MAGDALENA snart 9 år. Karin arbetar deltid på Täby Bibliotek och hoppas att hon skall hitta något liknande arbete i Småland.

På fritiden vill jag gärna vara tillsammans med familjen. Vi tycker om att göra saker tillsammans, gå på fotbollsmatch, teater eller museum. Allra helst spelar vi dock tennis. Alla fem spelar, även om Magdalena än så länge är i minsta laget. Vi har med glädje noterat att det finns utomhusbanor i Kosta och hoppas förstås på att hitta någonstans att spela inomhus på vintern också. Jag har också lagt ned en hel del tid inom Näsbyrarks Tennisklubb.

Vi tycker också det är trevligt att träffa goda vänner eller läsa en bra bok. När det är snö och kallt tycker vi om att åka skidor och skridsko.

Fråga: Tar Du gärna råd av Dina medarbetare eller är Du ensamvarg? Berätta gärna Din syn på rollen som ledare för företaget.

Svar: Ja, jag törs säga att jag gärna tar råd av mina medarbetare. Jag tror att ledarskap till stor del är en fråga om lagarbete. Det är viktigt för ledaren att samla in synpunkter och låta den interna diskussionen äga rum för att sedan fatta ett klokt beslut, som alla sedan måste respektera och följa förstås.

Jag tycker också det är viktigt att stimulera till egna initiativ på olika nivåer inom företaget, liksom också att delegera beslut.

Det är också viktigt att ha ordentlig framförhållning i sin planering och en öppen debatt om framtiden, så att ingen skall behöva råka ut för oväntade frågeställningar.

Fråga: Vilka förväntningar har Du på det nya jobbet?

Svar: Jag ser det nya jobbet som en utmaning! Det är spännande att börja i en ny bransch, flytta till en ny miljö och få chansen att utveckla sig själv. Samtidigt som jag själv får lära mig en massa nytt, hoppas jag att min erfarenhet från mitt tidigare arbete och min person som sådan skall kunna tillföra Kosta Boda något.

Tillsammans med alla goda medarbetare, som finns i företaget, hoppas jag, att vi skall kunna utveckla Kosta Boda till ett

ännu bättre och lönsammare företag, som ger trygghet för oss alla anställda och som ger goodwill åt Småland och Sverige ute i världen.

Fråga: Vad vet Du om glas?

Svar: Inte så mycket rent tekniskt, men jag vet förstås hur man säljer glas i detaljhandeln, hur viktigt det är med produktutveckling, nya grepp och tankar, att man lever med i samhällets och konsumenternas utveckling och värderingar, att man producerar efter konsumenternas behov och inte tror att det är möjligt att ändra konsumenterna efter produkterna. Allt detta måste göras samtidigt som man har en långsiktig filosofi och profil för företagets produkter. Rent tekniskt är jag nybörjare. Jag håller just nu på med att läsa böcker om glas och glastillverkning och sen räknar jag med att kunna lära mig efterhand. Jag har redan fått en viss introduktion av Stig Rasmusson och Karl-Valter Fornell, vilket var mycket intressant och lärorikt. Jag har också hunnit besöka alla våra 6 bruk.

Fråga: Du kommer att ta vid efter Erik Rosén, men det betyder väl inte att Du fortsätter i hans spår. Vad blir utmärkande för Ditt arbete i Kosta Boda?

Svar: Det är naturligtvis inte det lättaste att efterträda Erik Rosén, som ju har en helt unik kunskap och erfarenhet av glas och glastillverkning. Under den tid, som jag får möjlighet att arbeta parallellt med Erik för att lära mig företaget, skall jag försöka insupa så mycket kunskap som möjligt om glasindustrin i allmänhet och Kosta Boda i synnerhet, både av Erik Rosén och av övriga medarbetare i företaget för att jag sedan med dessa kunskaper i botten och med mina tidigare erfarenheter skall kunna utforma det lämpligaste sättet för mig att jobba.

Min målsättning är att tillsammans med samtliga medarbetare inom företaget kunna skapa förutsättningar för en framgångsrik verksamhet, där jag anser nyckelorden vara öppenhet, förtroende, hårt arbete, produktutveckling och god marknadsföring, inte minst på våra exportmarknader.

Fråga: Vad tycker Du och familjen om att flytta ner till »mörkaste Småland»?

Svar: Vi tycker alla fem att det skall bli roligt. Vi har alltid tyckt att Småland är så vackert. Sen tycker vi inte att det där med »mörkaste Småland» stämmer riktigt. Småland är ju nästan centrum av världen för både svenska och utländska turister – åtminstone sommartid. Vi tror att det finns väldigt mycket »livskvalitet» i Småland att ta vara på.

*Med vänlig hälsning
Erling Karlström*

ÅSIKTEN

1.

1. Tycker du att du är välinformerad om glasbranschen och ditt eget företag, Kosta Boda?
2. Varifrån får du din information?
3. Har den information du fått visat sej vara vederhäftig – om du minns bakåt?
4. Fungerar MBL-informationen på ditt företag?
5. Hur vill du förbättra informationen i företaget?

2.

Under rubriken »Minuter blir miljoner» i Mängden nr 2/77 talas om tid som fösvinner från produktivt arbete bl.a. genom rastförlängning och för tidig utstämpling mm.

Mångredaktionen har fått en hel del olika reaktioner om denna artikels innehåll.

VAD ÄR DIN ÅSIKT?

3.

Många av oss tycker att varje glasbruk har sin egen profil. Ta Boda till exempel. Just det, du får genast en bestämd känsla av hur det bruket marknadsförs till oss. Men allt ändrar sej. En ständig rörelse mot nya uttryck pågår. Formgivning, produktionssamgående, nya tekniker och marknadsföring är sådant som kan tänkas påverka vår »bild» av glasbruken.

Vad är din ÅSIKT?

1. Är profilen densamma eller ny?
2. Är det positivt eller negativt för branschen?
för Kosta Boda AB?
för ditt eget glasbruk?
för dej personligen?
3. Hur borde det vara, tycker Du?

Lars-Gösta Magnusson, Kosta
Glasmålare, måleri- och etsverkstaden

Åsikten nr 1

1. Om Kosta Boda AB kan jag säga att jag är välinformerad.
Beträffande andra glasbruk får man information genom Fackklubbar och kontakter med andra glasbruksanställda. Välinformerad kan man inte säga att man är.
2. Informationen får jag genom företagsledningen och genom MBL. Vill jag gå djupare in i informationen så tar jag kontakt med berörda befattningshavare. Jag blir också informerad i Upsala-Ekebys styrelse över koncernen som helhet.
3. Informationen som jag har fått har visat sig vara vederhäftig, pålitlig och saklig in i minsta detalj.
4. Ingenting är så bra utan det går att göra det bättre.
5. MBL-informationen i Johansfors, där vill jag ha handlingarna om möjligt några dagar innan mötet.
På Kosta vill jag att olika avdelningar går tillsammans och får gå igenom sina problem och att produktionsresultaten för den avdelningen tas fram.
Jag vill efterlysa paneldebatter, där anställda i förväg lämnar över frågor till företagsledningen.
Jag tror att dessa saker förbättrar informationen i företaget.

Ingemar Johansson, Kosta
Uppblåsare och benmakare, hyttan

Åsikten nr 1

1. Nej, när man t.ex. i pressen läser att en ny VD tillsatts, då är det dåligt. I stället borde interninformation hunnit före.
2. Genom arbetskamrater eller »byskval».
3. Den har inte alltid svarat mot förväntningarna.
4. Nej.
5. Låt Mängden göra en riktig presentation av alla nya anställda, gärna med ett litet fotografi och deras befattning. Som det nu är vet ingen vilka dom är eller deras befattning.

Åsikten nr 2

Det finns väl ingen fackförening, fackklubb eller enskild anställd som kan försvara att arbetstiden inte hålls.

Åsikten nr 3

1. Profilen är väl nästan helt ny för Kosta Glasbruk.
2. Jag ser negativt på att så mycket fint slipat och graverat glas har försvunnit ur produktionen, även om det har kommit mycket nytt både blåstrat och graverat.
3. Man borde nog försöka behålla så mycket man kan av det gamla exklusiva glaset, både servis- och styckesaker, för det kommer säkert tillbaka. Och då kan vi inte tillverka dessa produkter.

Lennart Karlsson, Boda Glasbruk
Snickare

Åsikten nr 3

1. Man försöker behålla Bodas gamla profil, men det stupar på att produkterna är för dyra nu.
2. Det går mot »enklare» produkter. Yrkeskunskapen försvinner. Det är negativt med hänvisning till ovanstående för Bodas del.
3. Man saknar en produktion som kräver kvalificerade arbetare, som komplement till det vanliga enkla glaset. Snart är det försent därför att de kunniga arbetarna pensioneras.

Sören Karlsson, Åfors
Mästare, hyttan

Min åsikt om »Minuter blir miljoner». Min första tanke var, nu har en ambitiös eller kanske »arbetslös» tjänsteman varit i farten och räknat minuter igen. Det har under min anställningstid inträffat några gånger, och då har det i regel varit

någon ny tjänsteman som trott att han kommit på något som ingen tänkt på tidigare.

Jag tycker det är skrämmande vilken okunnighet om arbetets konstruktion och uppbyggnad i hyttorna som skribenten lägger i dagen.

Det går inte för alla att börja och sluta på en gång. Arbetets art är ju sådant, att vi gör var sitt tempo på glaset, någon måste göra det första och någon det sista, och så till slut står det en timavlönad vid kylröret och väntar.

Det går inte att utläsa av stämpelkortet vilka förberedelser vi får göra. Varför tittar Du inte på hur dags vi stämplat in på morgonen och på rasterna? Tror Du att det är för vårt nöjes skull, som vi är så tidigt ute? Varför stiger Du inte upp några morgnar och följer oss i våra förberedelser för att arbetet ska kunna börja i rätt tid?

Kom nu inte, vid ett eventuellt svar, dragandes med att vi har betalt för förberedelse och avslutningsarbete, det är en ersättning, som jag helst ville slippa, mot fördelen att få börja och ställa iordning vid kl. 06.00.

Då kunde Du börja att räkna på hur mycket vårt arbete på obekvämt arbetstid är värd. Samma är förhållandet på rasterna, hur skulle det bli om alla kom precis som vi skulle börja.

Du anser Dig också ha grundad anledning tro att tiominutersrasterna vid 08.00 och 13.00 blir längre än de ska vara, men inte ett ord om att vi byter sort, från drivet till sprängt eller tvärtom. För det mesta får man arbete hela rasten, vi får flytta om hela verkstaden, ibland byta till annan sort. Det är ynkligt att se hur skribenten enkelriktat skjuter in sej på arbetarna när det gäller produktionsbortfall. Varför nämner Du inte den dåliga glasmassan, som vi tidvis får dras med, det är att fämma och raka i det oändliga och så till slut byta sort mitt i passet.

Eller historien med dessa trasiga deglar som vi haft i år (1977). Dessa båda faktorer tycker jag är de som orsakar det största produktionsbortfallet. Jag hoppas få se en redogörelse om hur många miljoner det rör sej om.

Så vill jag ställa några frågor. Hur är det med tjänstemännens effektivitet? Tar ni vara på alla minuter? Vid tjänsteresor: väljer ni kortaste vägen och billigaste färdssättet? Stannar ni borta längre än ni behöver?

En dag för en tid sedan, kom det fyra tjänstemän från Kosta till Åfors, men de kom i varsin bil! Sådant belastar också produktionen.

Jag tycker att en anonym skribent, som går ut med ett så hårt angrepp på en grupp inom företaget, borde tänka på att underbygga sin artikel med fakta, och inte som i detta fallet, bara peka på stämpelkortet. Ibland går stämpelklockan flera minuter efter hyttklockan som vi börjar och slutar efter, då visar stäm-

pelkortet fel tider.

Men det är väl ingenting som Du behöver ta hänsyn till, det är bekvämare att låta arbetarna vara syndabockar.

Men Du kände visst att Du var ute på osäker mark, för Du vågade inte sätta ut Ditt namn under artikeln.

Man blir både ledsen och förbannad när man efter ett helt liv i företagets tjänst, får en sådan här anklagelse kastad i ansiktet.

Jag vet att både mina kamrater och jag själv, gjort och gör allt för att produktionen ska löpa jämnt och resultatet bli så bra som möjligt.

Sören Karlsson
48 år i företaget

Ann-Mari Tykesson, Johansfors kantare

Åsikten nr 1

1. Nej. Dock bör påpekas att jag inte är fackligt engagerad och går ej heller på fackmöten.
2. I stort sett från personaltidningen Mängden.
3. Ja.
4. Se under punkt 1.
5. Genom anslag eller flygblad.

Christian Pumplun, Boda Glasbruk Synare

Åsikten nr 1

1. Inte alls, utom genom tidningarna och lite genom Mängden.
2. Se ovan.
3. Nej, den är oftast fel. Man har inte fått någon »officiell» information. En hel del är »skvaller» som kommer genom arbetskamrater o.s.v.
4. Dåligt.
5. Jag skulle önska att protokollen från alla möten och sammanträden hängdes på anslagstavlorna. Nu vet man ju inte alls vad som avhandlas. Som det nu är missar man mycket in-

formation om man inte kan gå på fackföreningens möten t.ex.

Bengt Karlsson, Johansfors slipare

Åsikten nr 1

1. I stort sett.
2. Mest genom fackklubben.
3. Ja, i de flesta fall.
4. Ganska bra.
5. Informationen kan lämnas mera direkt genom meddelanden på anslagstavor inom fabrikena.

Åsikten nr 2

Jag anser att det ej är fel att tala om denna sak, för i en del fall kan det vara befogat.

Åsikten nr 3

1. Man kan säga att varje glasbruk till en viss del har en egen profil, men att denna till slut uttraderas.
2. Det är säkert positivt för företaget, men kan många gånger uppfattas negativt för den som ständigt arbetar med samma sortiment.
3. Givetvis skall de som är mest skickade att utföra ett visst sortiment få jobba med detta. Men det skadar inte att ibland få utföra något utöver det vanliga.

Greta Almqvist, Åfors Synare

Åsikten nr 1

1. Ja, i möjligaste mån.
2. Från facket och platschefen.
3. Det har väl ibland kunnat vara lite knappt, t.ex. vid försäljningen till Upsala-Ekeby.
4. Ja.
5. Till förbättring är väl inte så mycket att göra. Men jag tycker att vi fortfarande ska få information i både med- och motgång inom företaget.

**Bo Swan, Kosta
Grävör**

Åsikten nr 1

1. Nej, det ges för litet information.
2. Från anslagstavlan och genom vårt fackliga ombud här.
3. Ja, det tror jag, men det är för litet information för att vara helt säkert.
4. Nej, det tycker jag inte. Ge en möjlighet till MBL-information på arbetstid. Många kan inte gå på fackmöten på grund av olika arbetstider inom familjen, skiftarbete osv. Jag har själv ingen möjlighet att gå på möten, så jag vet knappast något om de MBL-förhandlingar som förekommer.
5. En information avdelningsvis om orderläge, försäljning för just vår produktion och om företaget som helhet. Som det nu är har vi ingen möjlighet att få veta något förrän vid boksluten och det är ju ett år mellan dessa. Så här borde förbättringar göras.

**Astrid Christiansson, Boda Glasbruk
Synare**

Åsikten nr 1

1. I stort sett ja (kunde vara bättre från det egna glasbruket).
2. Från facket.
3. Ja, delvis.
4. Ja, enligt överenskommelse mellan parterna på arbetsmarknaden.
5. Genom regelbundna personalträffar i mindre grupper tror jag att informationen går fram mycket bättre.

Åsikten nr 2

Givna regler och avtal skall givetvis hållas så långt möjligt är.

Åsikten nr 3

1. Nej, profilen är inte densamma.
 2. På sikt är det negativt.
 3. Nya tekniker och marknadsföringen påverkar Kosta Boda som helhet positivt.
- För Bodas del som glasbruk är den

nya inriktningen av produktionen beklämmande att se för en gammal bodabo.

Det borde satsas mera på yrkesutbildning inom branschen. Annars är det stor risk att vi inom en inte alltför avlägsen framtid ej har några yrkesarbetare kvar.

**Jan-Peder Fransson, Johansfors
läggare/pressare hyttan**

Åsikten nr 1

1. Inte speciellt, men det är till stor del mitt eget fel då jag inte går på fackmöten.
2. Den bästa informationen får jag på sammanträden med hyttkommitten, där jag är ledamot.
3. Ja, såvitt jag kan bedöma.
4. Se under punkt 1.
5. Någon form av flygblad etc.

Glas,
keramik utan lera
Carl 36 år

KOSTA har ett på sitt sätt oslagbart ishockeylag, värt att uppmärksamma. Kosta HC har inga träningsmöjligheter i Kosta, men är eldsjälar, som tycker det är roligt ändå. Man tränar i Lenhovda eller Nybro. Klubben, som har ett 25-tal aktiva medlemmar, men omkring 200 med de passiva inräknade, har spelat 10 matcher sedan november. Nu återstår 4 matcher i Div. 3 Småland innan säsongen är över. Den 17 februari blir det hemmaplan. Gå dit och heja då, alla som kan. Kanske spräcker de NOLLAN då. Hockey Cluben har nämligen inte vunnit en enda match hittills.

PELLETS

I många nummer av denna tidning har vi rapporterat om arbetet på att lösa glasbranschens största miljöproblem, mängthanteringen.

I början på december förra året tog styrelsen för AB GLASPELLETS ett principbeslut som delar projektet i två delar: Första etappen omfattar en central blandningsstation för mäng. I andra etappen skall man ansluta en pelleteringsanläggning.

Central mängblandning

Under januari månad 1978 skall styrelsen ha granskat inkomna anbud och man räknar med att kunna anta entreprenör.

Styrelsen har diskuterat olika lokaliseringsalternativ, varav Emmaboda fortfarande är ett, även om det inte är den idealiska mittpunkten i transportekonomisk synpunkt.

Etapp I innebär inget avsteg från grundtanken att pelletera mängen. Man vinner ju omedelbart fördelen med att slippa blanda mäng på de olika bruken.

Pelletering

Innan man fattar beslut om en andra etapp vill man nå större säkerhet om olika metoder för pelletering.

Projektet har tillkommit genom Glasforskningsinstitutets patent på en pelleteringsmetod som uppfunnits gemensamt av professor Bo Simmingsköld och hans medhjälpare ingenjör Vlastimir Carbol. Det är själva idén med pellets som fött tanken på en central anläggning som ersättning för brukens egna manuellt hanterade mängblandningar. Pellets har stora fördelar när det gäller avblandning under transport och är också en bra produkt att hantera vid mottagning på bruken. Man vinner därtill fördelar vid iläggning för smältning och vid själva smältprocessen.

Löser miljöproblem

En central mängblandningsstation bidrar till att förbättra den yttre miljön vid bruken, då man upphör med den egna mängthanteringen. Den nya anläggningen får stora tekniska resurser med en högt utvecklad teknik som medger en miljövänlig hantering. Miljöproblemen blir alltså inte bara flyttade, utan varaktigt lösta. Några kostnadsbesparingar i nuläget innebär inte den nya centrala mängstationen, men vid en motsvarande individuell investering på varje bruk blir dock kostnaderna högre.

Förhoppningsvis bör det vara så att de som löst sina arbetsmiljöproblem får en konkurrensfördel på längre sikt.

Yrkesinspektionerna i Kalmar och Växjö har tagit aktiv del av projektet och uttalat sig klart positiva för denna lösning.

Stig Rasmusson

Det kom ett brev...

Först får jag tacka för tidningen Mängen. Det är trevligt med någon kontakt med detta företag, där man lagt hela sitt produktiva liv. När jag nu i Mängen nr 2 på försättsbladet får se bräken på hela sidan, då dök gamla barndomsminnen upp i all sin fattigdom. Så omtalas det i Mängen, att bräken användes till att packa glas i trälådorna. Dessförinnan hade det svepts i halm. Då blev bräken en inkomstkälla för backstugornas folk och deras många ungar – men ack så liten! Jag har ett barndomsminne som jag gärna vill relatera.

Eftersom vi var många i familjen och far ensam bidrog till försörjningen med en inkomst om 60 kronor i månaden, måste vi barn tidigt hjälpa till med att tjäna någon liten slant. Det var värst innan vi, som var äldst kunde få anställning i hyttan. En sommar, då Seklet var mycket ungt, var far ansvarig för utpackningen vid glasbruket i Åfors och tog emot de stora häckarna med bräken. När han kom hem en kväll, föreslog han att vi också kunde tjäna en »hacka», varför vi tre pojkar lånade 3 st skärar i byn och så bar det iväg till skogen för att skära guld, trodde vi. Den äldste Rudolf var 11 år, den yngste Alfons var 6 år och jag var mitt emellan. Det var rätt så roligt till en början och högarna växte. Framemot eftermiddagen kröp vi gärna i skuggan. Men bräkenhögarna skulle ligga i solen för att torka. Trötta och belåtna gick vi hem efter första dagen övertygade om att vi skurit till en halv häck. Far hade nämnt för oss att högarna måste föras ihop så att kreaturen, som gick i skogen ej skulle sprida ut det. När vi dagen därpå med några träbojor skulle samla ihop gårdagens skörd, blev besvikelsen stor, då vi fann att högarna torkat hårt i 30-gradig sol. De låg som skatbon i ljungen. Det var vår första besvikelse.

Men Rulle, som var basen i gänget, citerade bonden Pavo om att gräva flera diken, d.v.s. ta nya tag. Och så blev den långa sommaren 1904. Bräkenhögarna växte och växte så länge vi var i skogen, men värmen och myggen saboterade vårt arbete vissa dagar. Vi jobbade och svettades allt vad orken höll, men högarna steg långsamt, beroende mest på värmen och torkan. Sommaren gick fort och naturen började gå över i höst. Även bräken ändrade färgton men då av frost. En lördagskväll skulle far inspektera vårt arbete. Han lade sig direkt vid vägkanten efter dagens slit. »jaha ni pojkar, ni har jobbat bra. Men ni kan inte föreställa er hur hårt patron vill ha det packat. Det blir nog inte 3 kronor för den häcken», sade han. Det var ju inga uppmuntrande ord. Då ilsknade basen Rulle till. Det får bli vad det vill sa han. Så blev det bestämt, att en bonde i byn skulle köra till Åfors med en häck. På måndagen kom bonden med en stor höhack. Det var lite olustigt för det duggregnade, men bonden tyckte att regnet skulle underlätta packningsarbetet. Det var svettigt. Vi stampade och tryckte samman högarna. Vi måste ta med allt, sa bonden. Han var stor och kraftig och gick i tungvikt. Så tog han några bräder och lade över lasset och vi klämdes allt vi kunde. Till slut gick kosan mot Åfors Glasbruk. Bonden satt i lasset, men i den branta Älgårdahultsbacken steg vi ur häcken, då vi tyckte synd om hästen. Sedan gick det nedför och vi låg i häcken och fantiserade om allt som pengarna skulle räcka till. Jag hade länge önskat en kniv, Rulle ville ha en boll av guttaperka. Alfons fantiserade om att bli musiker så för hans del var drömmen ett munspel. Men hur gick det?

När vi kom in till magasinet i Åfors stod far och patron Fagerlund där. Patronen hade ett originellt mätningssystem, för att konstatera hur hårt lasten var packad. Fick han bara in knytnäven i häcken blev priset 3 kronor. Kunde han få in armen till armbågen, blev priset 2:50 kr. Kunde hela armen tryckas in var priset endast 2 kr. Detta hade far förberett oss på. När hästen stannade gick patronen och tryckte knuten hand emot bräken. Det blev ett hårt motstånd, då han hade försökt på ett annat ställe med samma resultat viskade Alfons i mitt öra: »Vi får nog 4 kronor.» Så gick han längre fram i häcken, fick in halva knogen. »Det var väl packat», sa han till far, »det blir 3 riksdaler.» »Jag skall väl ha 1 krona för körningen», sa bonden. Det var första och sista bräkenlasset för vår del. På kvällen kom far hem från Eriksmåla, där han handlat hos Matilda Svensson en del matvaror. Han hade naturligtvis använt sig av de resterande två kronorna och dessutom fått sätta sig i skuld för lika mycket. Men det var välbehövligt detta inköp, då vi nyss genomlevt svältmånaden augusti. Den månaden hade far att inbetala sin premie för livförsäkringen på ungefär 50 kronor. Då fick vi göra nya hål i svängremmen. På den tiden var bantningen ett okänt begrepp.

Nybro 77 12 07
Gunnar Fransen
Karlsgatan 6B
382 00 Nybro

MILJONINVESTERINGAR VID BRUKEN

Trots att investeringsprogrammet för 1978 präglas av återhållsamhet så kommer över en miljon att satsas i Boda, Åfors och Johansfors Glasbruk. Skälet till återhållsamheten är de stora satsningar som gjordes i Kosta under 1977 och som fortsätter in i 1978. Vid alla bruken kommer de erforderliga ugnsenoveringarna att fortgå enligt planerna. Därtill satsar man på förbättringar av arbetsmiljön. I Boda skall man bygga ut det kompletta mängiläggningssystemet. För Åfors och Johansfors del räknar

man med att genomföra första hälften av anläggningarna under 1978.

De nya invärnningsugnar som för närvarande provas i Kosta skall successivt införas på de övriga bruken. I budgeten för 1978 finns två stycken till vardera bruket upptagna.

Skyddskommitteerna får samma belopp som föregående år till sitt förfogande.

Det kompletta investeringsprogrammet upptar en specifikation av ett flertal poster vid varje bruk. Den som önskar veta mera i detalj om detta program kan kontakta respektive produktionschef.

Stig Rasmusson

TIPSET

I detta nummer introducerar MÄNGEN en liten tipstävling för att roa läsarna.

Knugga geniknölarna och sätt igång. Det är inga märkvärdiga frågor som ställs. Många av svaren har du fått i tidigare nummer av MÄNGEN. När du har skrivit ner din rad och konstaterat - »det här var väl ingen konst!», så sätt dej ner en stund till och fundera ut nya och knepigare frågor till nästa nummer.

Posta dina svar, klipp ur eller rita av kupongen, till Mängen så snart som möjligt. Senast den 1 mars måste det ha kommit till redaktionen för att få delta i utlottningen om priserna.

Märk kuvertet med »TIPSET» på tvären i övre vänstra hörnet.

Redaktionen samlar alla rätta svar i en hög från vilken dras 5 stycken vinnare.

Var och en av dem får en lottsedel i Penninglotteriet. Har man extra mycket tur kan man bli halvmiljonär. Så visst kan det bli en lönande stund med Tipset.

SKOJ MED RÄKNEDOSA

I dag har nästan alla människor en räknedosa. För omkring 50 kr kan man köpa en sån liten praktisk fickräknare, som drivs med batteri. I skolorna får våra barn använda dem som hjälpmedel också, numera. Det går fort och lätt att lösa de mest komplicerade räkneoperationer. Till och med den billigaste räknedosan har minne, procentautomatik och flytande decimalkomma förutom att de räknar de fyra vanliga räknesätten - addition, subtraktion, multiplikation och division.

De första räknarna kostade många tusen kronor - i dag alltså bara en halv hundralapp. Utvecklingen rusar.

I dag kan vi fortfarande räkna för hand och i huvudet, men om tio år?

Medan du begrunder denna snabba utveckling kan du roa dej själv och andra med några operationer.

Ett oljeproducerande företag i Iran pumpar upp 5 fat olja per innevånare. Det finns 14.215.469 människor i landet.

Utför operationen och vänd räknaren upp och ner så får du veta vad oljebolaget heter.

Så en elak norsk variant.

Det finns 73.509,8 idioter på en plats. Dividera med 98.000 så får du veta var. Nu har du säkert kommit underfund med hur det hela fungerar, vilka siffror som kan bli bokstäver om man vänder dem upp och ner.

Fundera gärna ut några egna lösningar på liknande räkneoperationer med dosa. Skicka exemplen till Mängen.

Kanske kan vi dela ut något litet pris, förutom äran.

- 1) Vad betyder förkortningen ADB?
 - 1 Administrativ databank ☐
 - x Automatisk databehandling ☐
 - 2 Allmänhetens databyrå ☐
- 2) Vem får skriva i MÄNGEN?
 - 1 Respektive fackordförande ☐
 - x Samtliga i redaktionskommitten ☐
 - 2 Samtliga anställda ☐
- 3) Vad hade Kosta Bodas julpokal för motiv 1977?
 - 1 Frösö Kyrka ☐
 - x Seglora Kyrka ☐
 - 2 Storkyrkan ☐
- 4) I vilken stad ligger Kosta Bodas USA-kontor?
 - 1 Washington D C ☐
 - x New York ☐
 - 2 Los Angeles ☐
- 5) Vilken svensk regissör har gjort filmen »Ormens Ägg»?
 - 1 Bengt Lagerkvist ☐
 - x Jan Troell ☐
 - 2 Ingmar Bergman ☐
- 6) Vilken konstnär har formgivit ljusstaken »Snöbollen»?
 - 1 Göran Wärfff ☐
 - x Monica Backström ☐
 - 2 Ann Wärfff ☐
- 7) Vad betyder förkortningen AGS?
 - 1 Trygghetsförsäkring vid arbetsskada ☐
 - x Avtalsgruppsjukförsäkring ☐
 - 2 Särskilt tilläggspension ☐
- 8) Hur hög är skorstenen på nya hyttan i Kosta?
 - 1 30 meter ☐
 - x 36 meter ☐
 - 2 35 meter ☐
- 9) Vad heter världens högsta byggnad?
 - 1 Sears Tower i Chicago ☐
 - x Empire State Building ☐
 - 2 World Trade Center ☐
- 10) Hur många dagar skall man ha varit sjuk innan AGS träder i funktion? (enligt huvudregeln)
 - 1 8 dagar ☐
 - x 20 dagar ☐
 - 2 31 dagar ☐
- 11) Vem blir ny VD i Kosta Boda?
 - 1 Erling Karlström ☐
 - x Erland Karlstrand ☐
 - 2 Erland Karlström ☐
- 12) Vad heter det dotterbolag som juridiskt äger Skruv och Målerås?
 - 1 Royal Kosta Boda AB ☐
 - x Royal Kona gruppen ☐
 - 2 Royal Kona Glasbruk AB ☐

NAMN.....ADRESS.....

⇒ ⇒ ⇒
 Livet är inte blott en lek
 utan även en dans
 med Rosén

Carl 36 år

Personalinköp

Personal anställda vid Kosta Boda AB har i och med förvärvet av Skruv och Målerås Glasbruk (Royal Krona Glasbruk AB) möjlighet att inköpa prima och sekunda produkter även från dessa enheter med sedvanlig rabatt.

Konsekvent med detta har personal anställda vid Royal Krona Glasbruk AB möjlighet att inköpa prima och sekunda varor från Kosta Boda AB.

I Skruv kontaktas Siv Karlsson och i Kosta Birgit Magnusson eller Ylva Olsson när det är fråga om glas och smide. Boda Nova och Boda Shop beställes genom Sören Johansson i Boda.

Följande rabatter gäller fritt avhämtat i butik eller lager:

Prima 49% plus moms. Sekunda 25% (moms inräknat).

Gällande inköpsbevis skall uppvisas i kassorna. Man får vara beredd att visa legitimation därtill.

Erik Rosén

VD Erik Roséns vanliga artikel med kommentarer till dagsläget i bruken utgår i detta nummer.

Erik Rosén reser i slutet på januari ut på en cirka tre veckor lång affärsresa till Tokyo i Japan och flera städer, bl.a. Sidney, Melbourne och Adelaide i Australien.

I nästa nummer av Mängden återkommer VD med sina kommentarer.

PERSONALNYHETER

Sedan förra numret av Mängden utkom har många medarbetare slutat eller börjat vid bruken.

Den nya förteckningen gäller från den 15 september 1977.

BÖRJAT

BODA

Maj-Inger Wintersteller

ÅFORS

Gullan Nyström sliperiet
 Sussane Johansson sliperiet
 Karin Hammarling sliperiet

JOHANSFORS

Johnny Hultberg hyttan
 Bengt Svensson hyttan
 Roger Andersson hyttan

KOSTA

Sigvard Erlandsson smältavdeln.
 Ingrid Holm städ
 Leif Persson hyttan
 Gunnar Nygren rep. o. uh
 Jonas Andersson smältavdeln.
 Roland Pertell rep. o. uh
 Susanne Johansson gravör
 Bengt Pettersson rep. o. uh
 Lars-Göran Wirsén sliperiet
 Patricia Svensson hyttan
 Zelko Suran hyttan
 Ulf Andersson hyttan
 Bertil Harnegård hyttan
 Lars-Erik Börnsson gravör
 Benny Karlsson hyttan
 Roger Stühr rep. o. uh
 Jan-Åke Ulvenhag hyttan

SLUTAT

Erik Wintersteller hyttan
 Britt Wintersteller fabriken
 Sigurd Johansson lager
 Maj-Britt Johansson städ
 Derryl Hinz hyttan
 Karl Muller etsverkstad.

Birgit Jonsson sliperiet
 Vera Sander sliperiet
 Svea Wolf sliperiet
 Ture Jonsson hyttan

Einar Rosell smältavdeln.

Gerd Israelsson städ
 Holger Andersson smältavdeln.
 Leif Ahlex hyttan
 †Olle Andersson hyttan
 Anna-Lisa Hammerby städ
 Per-Ole Christensen hyttan

RIKARE IDEKLÄCKARE ...

Förslagskommitten har haft sammanträden i december, två gånger, och belönat ett antal kloka medarbetare. Om och om igen kan man konstatera att det lönar sig att fundera ut lösningar på de små och stora problem som möter oss i vardagen på våra jobb. Alla förslag tas upp till behandling och det är inte alls nödvändigt att göra stora fina ritningar. Det räcker med att muntligen berätta om sin ide för någon i förslagskommitten. Mängden uppmanar alla att »fundera till».

Vid de senaste sammanträdena var Bengt Gustafsson ordförande och dessutom var Sven Ericsson, Gösta Lidman, Hans Nyström och Tommy Ragnarsson närvarande.

Åke Mattsson har tipsat om »upphängningsanordning vid avknackning». Han fick 150 kr för initiativet att överföra iden till Kosta.

Walter Treml blev 2.000 kr rikare på ett förslag med fjäderförspänd skruv och hävarm i bottenplattan på en form för adventsljusstakar.

Sågning av flerhörniga fötter har hittills krävt uppmärksamhet innan. Slut med det tack vare Gösta Olsson. 1.000 kronor rikare blev han på den iden.

Hur man bättre skall hantera en skål »Harlekin» vid insättning i kylugn har Eduard Holub funderat ut. Förslaget belönades med 500 kr.

Ingvar Jönsson har fått 500 kronor för ett system med utbytestrampor för vagnarna på transportbanden. Elektriska fel förekommer ofta, men orsaker inte längre några driftstopp. Man byter bara trampor och jobbar vidare.

Den här miniatyrbilden föreställer fr.v. Ingvar Jönsson, Walter Treml, Gösta Olsson, Eduard Holub och Åke Mattsson.